

tænker på, at op mod en fjerdedel af den grønlandske befolkning har bosat sig i Danmark – det er mange med vores lille befolkning – de fleste af dem permanent. De færreste er her midlertidigt på grund af uddannelse, videreuddannelse og dygtiggørelse på forskellige måder, og så er der nogle få med sociale problemer og svære sociale problemer, nogle af dem, men problemer, som ethvert samfund også i den rige verden plaget af.

Der tales også meget om etniske mindretal i dag. Det er vi grønlandere vel også i grunden her i landet, et etnisk mindretal, dog med den væsentlige forskel, at vi er født med et dansk statsborgerskab og med en helt anden historie end de etniske mindretal, man normalt taler om.

Det skurrer lidt, eller meget, en gang imellem i mine ører, jeg ved også i mange andres ører, at den levestandard, vi som et hjemmestyre inden for det danske rige forvalter politisk og økonomisk, stadig afhænger af det danske Folketings og den danske regerings vilje og selvfølgelig også i nogen grad vores velvilje til at sikre rigsfællesskabet.

Jeg har, og jeg tror med mange andre her og i Grønland, et dybtfølt ønske om at se et Grønland i et ligeværdigt samarbejde med Danmark, og at resten af verden varetager sine egne interesser. Har jeg forstået det rigtigt, at det er den rolle, også Danmark ønsker at spille i det internationale samfund, inden for EU, i NATO, FN og mange andre internationale institutioner, hvor Danmark sidder med og gør sin stemme gældende?

Jeg fornemmer på den politiske stemning hjemme i Grønland, at vi sikkerhedspolitisk, handelspolitisk og velfærdspolitisk er helt rede til at varetage vore egne interesser i et ligeværdigt parløb med dem, vi kender bedst, jer, de medlemmer, der sidder her, og de danskere, der sidder ude i landet.

Jeg har under afslutningsdebatten i maj måned og også ved tidligere lejligheder givet udtryk for min betragtning vedrørende det amerikanske missilforsvarsprojekt. Jeg skal derfor ikke i dag gå nærmere ind i problematikken, blot erindre om, at vi i Grønland stadig har mange spørgsmål og forbehold, som endnu er uafklarede.

I slutningen af denne måned afholdes en høring i Nuuk, som forhåbentlig vil bidrage til en større afklaring af de amerikanske planer.

I lyset af terrorangrebet den 11. september bliver vi nødt til at revurdere trusselsbilledet og,

efter at chokket og forfærdelsen har bundfældet sig, se vores fælles bekymring i øjnene og handle derefter. Dermed siger jeg, at verden dog har ændret sig de sidste snart tre uger.

Nogle vil sikkert efterlyse naturen af den handling, vi skal foretage os. Mit bud netop i dag og i denne tid er eftertænkksomhed, som jeg til min glæde har set hos alle berørte parter. Jeg skal dog appellere til, at regeringen også i disse afgørende dage, før reaktionen på terrorangrebet i USA, holder tæt kontakt til Grønland.

Uden at komme ind på alle Thulesagerne her og nu skal jeg bare stilfærdigt gøre opmærksom på eksistensen af en amerikansk base på det danske riges grund, Thule Air Base.

Et helt andet spørgsmål, som jeg ikke vil undlade at berøre, er den sidste tids debat om bæredygtigheden i den grønlandske fangstkultur. En nylig udgiven bog med titlen »Farvel til Grønlands natur« – det lyder voldsomt – har været i stand til at stille mange relevante spørgsmål og irrelevante, efter min mening, påstande om vores brug af vores levende ressourcer.

Det giver mindelser om situationen for omkring 20 års siden, hvor drab af sælunger i Canada stort set ødelagde den vigtigste indkomstkilde for de grønlandske fangerfamilier. Og dengang for bare 20 år siden var det vel for 25 pct. af Grønlands befolkning, og i dag er det skrumpet ind til 5-10 pct.

Et fejltrin, kaldte organisationerne, der var med til at starte denne hetz mod Grønland, det, men et fejltrin, der stadig den dag i dag efterlader åbne sår i det grønlandske fangersamfund. Jeg kan ikke undlade at nævne Greenpeace, som i den forgangne sommer var på, hvad jeg vil kalde en charmetur op langs den grønlandske vestkyst. Dengang var det ikke sælerne, man var efter, heller ikke de grønlandske fangere. Den nye generation af greenpeaceaktivister prøvede efter bedste evne at få os til at glemme deres gamle fejltagelse – jo, de sagde endog undskyld på tomandshånd – samtidig med en fornyet indsats for at få os til at være kritiske over for amerikanernes planer om missilforsvar og eventuel brug af Thule til dette projekt.

Endnu en gang følte vi, at vi blev udsat for en holdning, som burde have været historie her i år 2001, at bedrevende og dygtigere, og alt det der, aktivister, medlemmer af en organisation, prøvede at pådutte os en mening om aktiviteter i vores land. Altså lad os dog – man må jo ikke bande her – selv danne vores mening uden denne indblanding.